Instytut Nauk o Polityce i Administracji
Al. Wojska Polskiego 69
65-762 Zielona Góra
https://inpa.uz.zgora.pl/

Konkurs międzyregionalny dla uczniów szkół ponadpodstawowych

PAŃSTWO, POLITYKA, ŚWIAT

Konkurs wiedzy o ustroju, polityce zagranicznej i współczesnych relacjach międzynarodowych

Organizator: Instytut Nauk o Polityce i Administracji Uniwersytetu Zielonogórskiego

EDYCJA II: 2027

Zapraszamy uczniów szkół ponadpodstawowych do udziału w drugiej edycji konkursu, który nie tylko sprawdza wiedzę, lecz także inspiruje do krytycznego myślenia i pogłębionej refleksji nad polityką, historią oraz wyzwaniami współczesnego świata.

Udział w konkursie to doskonała okazja do sprawdzenia swojej wiedzy oraz umiejętności, rywalizacji z innymi pasjonatami polityki i stosunków międzynarodowych, poznania środowiska akademickiego oraz zdobycia **indeksu na studia** na kierunku **międzynarodowe stosunki polityczne** na Uniwersytecie Zielonogórskim.

Zostań laureatem, zdobądź indeks, rozwijaj swoje pasje!

Celem konkursu jest upowszechnianie wiedzy z zakresu nauk o polityce i administracji, rozwijanie kompetencji obywatelskich i umiejętności analitycznych oraz pogłębianie rozumienia mechanizmów sprawowania władzy, procesów politycznych i współczesnych wyzwań międzynarodowych. Konkurs ma również na celu rozbudzanie zainteresowania naukami politycznymi, promowanie świadomego uczestnictwa w życiu publicznym oraz zachęcanie młodzieży do podejmowania studiów na kierunkach związanych z polityką i stosunkami międzynarodowymi.

Instytut Nauk o Polityce i Administracji
Al. Wojska Polskiego 69
65-762 Zielona Góra
https://inpa.uz.zgora.pl/

UNIWERSYTET ZIELONOGÓRSKI

FORMUŁA KONKURSU

Konkurs jest **dwuetapowy**:

- **Etap I – test online:**
  Termin: 26 stycznia 2027 r. (wtorek), godzina 12:00

Uczestnicy rozwiązują test z pytaniami zamkniętymi i otwartymi (krótka odpowiedź).

Zgłoszenia chęci uczestnictwa w konkursie przyjmujemy do dnia 31 grudnia 2026 r. pod linkiem: https://forms.gle/a1mpAGczEbE9gC9Z8

W zgłoszeniu prosimy podać dane teleadresowe ucznia, opiekuna oraz szkoły, a także numer legitymacji ucznia. Uczestnicy otrzymają link do spotkania GoogleMeet, na który zalogują się 26 stycznia 2027 r. o godzinie 11:30. Po weryfikacji uczestników, otrzymają oni link do testu. Test potrwa 60 minut. Uczestników obowiązuje praca przy włączonych kamerach.

Zakwalifikowane do etapu II osoby otrzymają **status finalisty** oraz wezmą udział w finale stacjonarnym.

- **Etap II – finał ustny (stacjonarny):**
  Termin: 19 marca 2027 r. (piątek), godzina 10:00
  Instytut Nauk o Polityce i Administracji
  Al. Wojska Polskiego 69
  65-762 Zielona Góra

Finaliści prezentują swoją wiedzę przed komisją, odpowiadając na 3 zadane pytania z przedstawionego poniżej zakresu. Najlepsi zdobywają tytuł **laureata**, **indeksy** na studia pierwszego stopnia z zakresu międzynarodowych stosunków politycznych (ważne 4 lata) oraz nagrody rzeczowe.

Instytut Nauk o Polityce i Administracji
Al. Wojska Polskiego 69
65-762 Zielona Góra
https://inpa.uz.zgora.pl/

UNIWERSYTET ZIELONOGÓRSKI

ZAKRES TEMATYCZNY KONKURSU (I i II etap)

1. Ustrój Rzeczypospolitej Polskiej

- Konstytucja RP z 1997 r. – zasady ustrojowe, wolności i prawa obywatelskie;
- Podział władz: ustawodawcza, wykonawcza, sądownicza – kompetencje i wzajemne relacje;
- Rola Prezydenta RP, Rady Ministrów, Sejmu i Senatu.

2. Polityka zagraniczna Polski

- Stosunki polsko-niemieckie po 1989 roku (kwestia polskiej granicy zachodniej, polsko-niemiecki traktat o dobrym sąsiedztwie, problemy w polityce pamięci);
- Stosunki polsko-rosyjskie po 1989 roku (problem Katynia, surowce energetyczne, katastrofa smoleńska);
- Stosunki polsko-ukraińskie po 1991 r. (współpraca polityczna, kwestie sporne oraz wsparcie Ukrainy po rozpoczęciu pełnoskalowej inwazji Rosji w 2022 r.).

3. Współczesne konflikty zbrojne i bezpieczeństwo międzynarodowe

- Wojna rosyjsko-ukraińska od 2014 r., w tym pełnoskalowa inwazja Rosji w 2022 r.: przyczyny, przebieg i skutki polityczne oraz humanitarne;
- Bliski Wschód: konflikt izraelsko-palestyński;
- Stany Zjednoczone we współczesnym systemie międzynarodowym – polityka wobec Europy, Rosji i Chin.

4. Historia polityczna Polski i Europy XX-XXI w.

- Systemy niedemokratyczne XX wieku – nazizm, faszyzm i komunizm: ideologia, organizacja władzy oraz mechanizmy represji;
- Polska Rzeczpospolita Ludowa – system polityczny, opozycja demokratyczna i działalność NSZZ „Solidarność”;
- Transformacja ustrojowa Polski w latach 1989-1997 – najważniejsze wydarzenia, reformy i ich konsekwencje społeczne;
- Rola Polski w przemianach demokratycznych Europy Środkowo-Wschodniej po 1989 roku.

Literatura do wyboru:

1. Czubiński Antoni (2007), *Historia Polski XX wieku*, Wydawnictwo Poznańskie.
2. Dudek Antoni (2023), *Historia polityczna Polski 1989-2023*, Wydawnictwo Naukowe Scholar.
3. *Historia polityczna świata XX wieku: 1945-2000* (2004). [red.] Marek Bankowicz, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.
4. Kuźniar Roman (2025). *Polityka zagraniczna RP 1989-2024*, Wydawnictwo Naukowe Scholar.
5. Lewicki Zbigniew (2026). *Amerykańska polityka zagraniczna 1776-2025. Od separacji do dominacji*, Wydawnictwo Bellona.
6. Roszkowski Wojciech (2017). *Historia Polski 1914-2015*, Wydawnictwo Naukowe PWN.
7. Roszkowski Wojciech (2021). *Półwiecze. Historia polityczna świata po 1945 roku*, Wydawnictwo Naukowe PWN.
8. Szeptycki Andrzej (2023). *Współczesne stosunki polsko-ukraińskie*, Wydawnictwo Naukowe Scholar.

Bezpłatne źródła dla uczniów:

- Konstytucja RP – tekst oficjalny
- Zintegrowana Platforma Edukacyjna: https://zpe.gov.pl/
- Ośrodek Studiów Wschodnich (OSW): https://www.osw.waw.pl/pl
- Polski Instytut Spraw Międzynarodowych (PISM): https://www.pism.pl/publikacje

Uwaga: Przedstawiona literatura ma charakter pomocniczy i stanowi propozycję źródeł wiedzy do przygotowania się do konkursu. Od uczestników nie wymaga się znajomości wszystkich wskazanych publikacji w całości. Pytania konkursowe będą opracowywane na podstawie ogłoszonego zakresu tematycznego, z uwzględnieniem poziomu wiedzy uczniów szkół ponadpodstawowych.

Serdecznie zapraszamy do udziału. W przypadku pytań, prosimy o kontakt.

Komitet organizacyjny konkursu

- dr hab. Anna Ratke-Majewska, prof. UZ (przewodnicząca): a.ratke-majewska@inpa.uz.zgora.pl
- dr Karolina Godzisz (koordynator konkursu i sekretarz): k.godzisz@inpa.uz.zgora.pl
- dr Wioletta Husar-Poliszuk (koordynator konkursu i sekretarz): w.husar-poliszuk@inpa.uz.zgora.pl
- dr Arkadiusz Tyda (koordynator medialny konkursu): a.tyda@inpa.uz.zgora.pl
- dr hab. Aleksandra Kruk, prof. UZ
- dr hab. Lilla Młodzik, prof. UZ
- dr Piotr Pochyły
- dr Piotr Małczyński
- mgr Żaklina Dworska

Instytut Nauk o Polityce i Administracji
Al. Wojska Polskiego 69
65-762 Zielona Góra
https://inpa.uz.zgora.pl/

REGULAMIN KONKURSU

PAŃSTWO, POLITYKA, ŚWIAT
Konkurs wiedzy o ustroju, polityce zagranicznej i współczesnych relacjach międzynarodowych
EDYCJA II: 2027

§ 1 Postanowienia ogólne

1. Organizatorem konkursu jest Instytut Nauk o Polityce i Administracji Uniwersytetu Zielonogórskiego.
2. Konkurs skierowany jest do uczniów szkół ponadpodstawowych.
3. Konkurs odbywa się w roku szkolnym 2026/2027 i składa się z dwóch etapów:
   a) Etapu I – testu online,
   b) Etapu II – finału ustnego (stacjonarnego).
4. Celem konkursu jest upowszechnianie wiedzy z zakresu nauk o polityce i administracji, rozwijanie kompetencji obywatelskich i umiejętności analitycznych oraz pogłębianie rozumienia mechanizmów sprawowania władzy, procesów politycznych i współczesnych wyzwań międzynarodowych.

§ 2 Uczestnicy konkursu

1. Uczestnikiem konkursu może zostać każdy uczeń szkoły ponadpodstawowej w Polsce.
2. Udział w konkursie jest bezpłatny.
3. Warunkiem uczestnictwa w konkursie jest przesłanie zgłoszenia drogą elektroniczną do dnia 31 grudnia 2026 r. Zgłoszenie dostępne jest pod linkiem: https://forms.gle/a1mpAGczEbE9gC9Z8
4. Zgłoszenie musi zawierać dane teleadresowe ucznia, opiekuna oraz szkoły, a także numer legitymacji ucznia.

§ 3 Etap I – test online

1. Etap I odbędzie się **26 stycznia 2027 r. (wtorek) o godz. 12:00**.
2. Test będzie przeprowadzony online przy użyciu formularza testowego (link przesłany uczestnikom) oraz platformy **Google Meet** (link do spotkania przesyłany wcześniej).
3. Uczestnicy są zobowiązani do:
    - zalogowania się na spotkanie Google Meet o godz. **11:30** w dniu konkursu,
    - na wezwanie okazanie legitymacji szkolnej potwierdzającej tożsamość,
    - posiadania **włączonej kamery przez cały czas trwania testu**,
    - samodzielnego rozwiązywania testu.
4. Test trwa **60 minut** i obejmuje pytania:
    - zamknięte jednokrotnego wyboru,
    - otwarte wymagające krótkiej odpowiedzi (2-4 zdania).
5. Organizator zastrzega sobie prawo do dyskwalifikacji uczestnika w przypadku stwierdzenia niesamodzielnej pracy.
6. Lista finalistów zakwalifikowanych do etapu II zostanie ogłoszona do dnia **31 stycznia 2027 r.** na stronie internetowej Instytutu Nauk o Polityce i Administracji Uniwersytetu Zielonogórskiego.

§ 4 Etap II – finał ustny (stacjonarny)

1. Etap II odbędzie się **19 marca 2027 r. (piątek) o godz. 10:00** w siedzibie Instytutu Nauk o Polityce i Administracji Uniwersytetu Zielonogórskiego, przy ul. Wojska Polskiego 69, 65-762 Zielona Góra.
2. Uczestnicy etapu II otrzymują status **finalisty**.
3. Finał ma formę ustną – uczestnicy odpowiadają przed komisją na wylosowane 3 pytania z zakresu określonego w § 5.
4. Komisja konkursowa składa się z pracowników badawczo-dydaktycznych Instytutu Nauk o Polityce i Administracji Uniwersytetu Zielonogórskiego.
5. Na podstawie odpowiedzi ustnych komisja wyłania **laureatów konkursu**.

§ 5 Zakres tematyczny konkursu

Zakres merytoryczny obejmuje następujące bloki tematyczne:

1. Ustrój Rzeczypospolitej Polskiej
   - Konstytucja RP z 1997 r. – zasady ustrojowe, wolności i prawa obywatelskie;
   - Podział władz: ustawodawcza, wykonawcza, sądownicza – kompetencje i wzajemne relacje;
   - Rola Prezydenta RP, Rady Ministrów, Sejmu i Senatu.

2. Polityka zagraniczna Polski
   - Stosunki polsko-niemieckie po 1989 roku (kwestia polskiej granicy zachodniej, polsko-niemiecki traktat o dobrym sąsiedztwie, problemy w polityce pamięci);
   - Stosunki polsko-rosyjskie po 1989 roku (problem Katynia, surowce energetyczne, katastrofa smoleńska);
   - Stosunki polsko-ukraińskie po 1991 r. (współpraca polityczna, kwestie sporne oraz wsparcie Ukrainy po rozpoczęciu pełnoskalowej inwazji Rosji w 2022 r.).

3. Współczesne konflikty zbrojne i bezpieczeństwo międzynarodowe
   - Wojna rosyjsko-ukraińska od 2014 r., w tym pełnoskalowa inwazja Rosji w 2022 r.: przyczyny, przebieg i skutki polityczne oraz humanitarne;
   - Bliski Wschód: konflikt izraelsko-palestyński;
   - Stany Zjednoczone we współczesnym systemie międzynarodowym – polityka wobec Europy, Rosji i Chin.

4. Historia polityczna Polski i Europy XX-XXI w.
   - Systemy niedemokratyczne XX wieku – nazizm, faszyzm i komunizm sowiecki: ideologia, organizacja władzy oraz mechanizmy represji;
   - Polska Rzeczpospolita Ludowa – system polityczny, opozycja demokratyczna i działalność NSZZ „Solidarność”;
   - Transformacja ustrojowa Polski w latach 1989-1997 – najważniejsze wydarzenia, reformy i ich konsekwencje polityczne;
   - Rola Polski w przemianach demokratycznych Europy Środkowo-Wschodniej po 1989 roku.

§ 6 Nagrody i tytuły

1. Finaliści konkursu otrzymują dyplomy finalisty oraz nagrody rzeczowe ufundowane przez organizatora lub partnerów.
2. Laureaci otrzymują:
    - indeksy uprawniające do podjęcia studiów pierwszego stopnia na kierunku międzynarodowe stosunki polityczne na Uniwersytecie Zielonogórskim (ważne przez 4 lata),
    - nagrody rzeczowe ufundowane przez organizatora lub partnerów,
    - dyplomy laureata.
3. Liczba przyznanych indeksów jest uzależniona od decyzji komisji konkursowej i możliwości organizatora.

§ 7 Przetwarzanie danych osobowych

1. Dane osobowe uczestników są przetwarzane wyłącznie w celu organizacji konkursu, zgodnie z przepisami RODO.
2. Uczestnik (lub jego opiekun prawny) wyraża zgodę na:
    - przetwarzanie danych osobowych,
    - przetwarzanie wizerunku (w zakresie koniecznym do przeprowadzenia etapu online i publikacji wyników).
3. Administratorem danych osobowych jest Instytut Nauk o Polityce i Administracji Uniwersytetu Zielonogórskiego.

§ 8 Postanowienia końcowe

1. Organizator zastrzega sobie prawo do wprowadzania zmian w harmonogramie i regulaminie z ważnych przyczyn, o czym poinformuje uczestników drogą mailową lub na stronie internetowej Instytutu Nauk o Polityce i Administracji.
2. W sprawach nieuregulowanych regulaminem decyzje podejmuje komisja konkursowa lub organizator.
3. Kontakt w sprawie konkursu:

dr hab. Anna Ratke-Majewska, prof. UZ (przewodnicząca): a.ratke-majewska@inpa.uz.zgora.pl
dr Karolina Godzisz (koordynator konkursu i sekretarz): k.godzisz@inpa.uz.zgora.pl
dr Wioletta Husar-Poliszuk (koordynator konkursu i sekretarz): w.husar-poliszuk@inpa.uz.zgora.pl

§ 9 Procedura odwoławcza

1. Uczestnik konkursu ma prawo do złożenia odwołania od decyzji komisji konkursowej dotyczącej wyników etapu I (test online) lub etapu II (finał ustny), w terminie 5 dni roboczych od daty ogłoszenia wyników.
2. Odwołanie należy przesłać drogą elektroniczną na adres: a.ratke-majewska@inpa.uz.zgora.pl, z dopiskiem „Odwołanie – Konkurs Państwo, Polityka, Świat – 2027".
3. Odwołania rozpatruje trzyosobowa komisja odwoławcza, powołana przez Dyrektora Instytutu Nauk o Polityce i Administracji Uniwersytetu Zielonogórskiego, w składzie odmiennym od składu komisji konkursowej.
4. Komisja odwoławcza podejmuje decyzję w terminie 7 dni roboczych od dnia otrzymania odwołania. Decyzja komisji odwoławczej jest ostateczna i nie podlega dalszemu zaskarżeniu.